

Проект!

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО ЗА 2005 Г.

Приоритетни области и оперативни цели: I. НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ НА ДЕЦАТА, ОТГЛЕЖДАНИ В СПЕЦИЛИЗИРАНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

Цели	Дейности	Отговорен орган	Финансово осигуряване
1. Развитие на алтернативни форми на грижа и социални услуги, базирани в общността, като необходимо условие за провеждане на реална деинституционализация	<p>1. Децентрализация на домовете за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа към Министерство на образоването и науката и Министерство на здравеопазването</p> <p>2. Развиване на приемната грижа в национален машаб като алтернативна форма на грижа в семейна среда.</p>	<p>Министърът на образоването и науката; Министърът на здравеопазването</p> <p>Министърът на труда и социалната политика; Председателят на Държавната агенция за закрила на детето/ДАЗД/;</p> <p>Изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане /АСП/</p> <p>Министърът на здравеопазването; Кметовете на общините</p> <p>Министърът на образоването и науката</p>	<p>В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.</p>

	<p>5. Пренасочване на освободения кадрови ресурс от дейнституционализацията към предоставяне на алтернативни услуги за деца в общността.</p> <p>Министърт на здравеопазването;</p>	<p>Министърт на труда и социалната политика; Министърт на образованието и науката; Министърт на Кметовете на общините</p>	<p>В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.</p>
	<p>2. Регулиране на входа към институциите и намаляване на постъпващите деца в тях чрез прилагане на Закона за закрила на детето като основен регулативен механизъм за настанияване</p> <p>2. Изграждане на звена “Майка и бебе” за подкрепа на самотни млади майки в 10 пилотни общини по проекта “Реформа за повишаване благосъстоянието на децата в България”.</p> <p>3. Анализ на опита на звената “Майка и бебе” в 10-те пилотни общини и въвеждане на услугата в национален мащаб.</p>	<p>1. Превенция на изоставянето чрез услуги на входа към институциите.</p> <p>Председателят на ДАЗД; Изпълнителният директор на АСП; Кметовете на общините</p> <p>Министърт на труда и социалната политика; Звено за управление на проект “Реформа за повишаване благосъстоянието на децата в България”.</p> <p>Министърт на труда и социалната политика; Министърт на здравеопазването;</p>	<p>В рамките на ДАЗД;</p> <p>Председателят на ДАЗД; Национален съвет по етнически и демографски въпроси /НСЕДВ/; Изпълнителният директор на АСП; Кметовете на общините</p>

<p>3. Регулиране на изхода на институциите и намаляване броя на децата, които се прехвърлят от една институция в друга.</p> <p>1. В общинските стратегии за закрила на детето да се предвидят дейности за интеграция на децата, напускащи специализираните институции.</p> <p>2. Включване на децата от специализираните институции на Министерството на образоването и науката в програма за осигуряване на професионална ориентация и професионална подготовка.</p> <p>3. Осигуряване на защитени жилища и работни места за деца, напускащи специализираните институции на МОН и за деца с увреждания.</p>	<p>Министърт на труда и социалната политика; Председателят на ДАЗД; Изпълнителният директор на АСП; Кметовете на общините</p> <p>Министърт на образованието и науката; НСЕДВ</p> <p>Министърт на образованието и науката; Министърт на труда и социалната политика; Кметовете на общините</p> <p>Министърт на образованието и науката; Министърт на здравеопазването</p> <p>Министърт на труда и социалната политика; Министърт на здравеопазването; Председателят на ДАЗД</p>	<p>В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.</p>
---	--	---

Приоритетни области и оперативни цели II. СЪЗДАВАНЕ НА ПО-ДОБРИ УСЛОВИЯ ЗА ДЕЦАТА НА УЛИЦАТА ЗА УПРАЖНИВАНЕ НА ПРАВАТА ИМ, ГАРАНТИРАНИ ОТ КОНВЕНЦИЯТА ЗА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО И ЗАКОНА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

Цели	Дейности	Отговорен орган	Финансово осигуряване
1. Превенция на попадането на децата на улицата.	<p>1. Развиване на социални услуги на общинско ниво за подкрепа на семействата при отглеждането на децата им.</p> <p>2. Развиване на социални услуги за превенция на изоставянето на децата, които ще включват семейно консултиране и подкрепа, звена за временно настаняване на млади майки, обучителни програми за родители и програми за развиване на капацитета на семейството, центрове за деца на улицата и други.</p>	Изпълнителният директор на АСП; Кметовете на общините АСП; Кметовете на общините АСП	В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.
2. Гарантиране живот в подходяща семейна среда, адекватен жизнен стандарт на децата от улицата, достъп до образование, здравна помощ, професионална подготовка, запита от всякакви форми на злоупотреба и насилие.	<p>1. Разработване на система за контрол на посещаемостта на учебните занимания от децата в рисковите семейства. Разработване на система за обмен на информация за лицата, които полагат грижа за децата, непосещаващи училище.</p> <p>2. Създаване на система за контрол на ползването на здравни и медицински услуги, включително и стоматологични.</p> <p>3. Развиване на програми в специализираните институции за придобиване на знания и умения и подготовка на децата за самостоятелен живот.</p>	Министърът на образованието и науката; Изпълнителният директор на АСП; НСЕДВ	В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.

<p>3. Насърчаване развитието на социални услуги и грижи за деца на улицата и повишаване на тяхното качество.</p>	<p>1. Въвеждане на минимални стандарти за качеството на грижа и услуги за деца на улицата, както и за непридружени деца-бежанци.</p> <p>2. Лицензиране на доставчиците на социални услуги за деца. Наблюдение и контрол върху изпълнението на стандартите от доставчиците на социални услуги за децата на улицата.</p>	<p>Председателят на ДАЗД;</p> <p>Кметовете на общините</p> <p>В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.</p> <p>Председателят на ДАЗД</p>
<p>4. Развиване на Междуинституционална мрежа от услуги, развиващие на междуинституционалното сътрудничество при грижите и услугите за децата на улицата</p>	<p>1. Разкриване на дневни центрове с възможности за подслон в кризисна ситуация на областно ниво и в големите общини и осигуряване на спешна социална помощ /денонощна и внеработни дни/. Гарантиране на устойчивост в работата на дневните центрове за деца на улицата.</p> <p>2. Поддръжане на информация за децата на улицата в Националната информационна система за децата в рисък на общинско и национално ниво.</p> <p>3. Създаване на информационна база данни за видовете социални услуги за деца на улицата.</p>	<p>Министърът на труда и социалната политика; Звено за управление на проект “Реформа за повишаване благосъстоянието на децата в България”; Кметовете на общини</p> <p>Председателят на ДАЗД;</p> <p>Изпълнителният директор на АСП;</p> <p>Изпълнителният директор на АСП</p>
<p>5. Създаване на механизми за сътрудничество на национално и общинско ниво.</p>	<p>1. Предприемане на кампания за преодоляване на негативните нагласи и повишаване на обществената информираност относно проблемите на децата на улицата на общинско и национално ниво.</p>	<p>Председателят на ДАЗД;</p> <p>Председателят на Националното сдружение на общините в Република България /НСОРБ/;</p> <p>НСЕДВ; Кметовете на общините</p>

Приоритетни области и оперативни цели: III. ПОВИШАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА МЕРКИТЕ ЗА ЗАЩИТА НА ДЕЦАТА ОТ НАСИЛИЕ, ЗЛОУПОТРЕБА И ДРУГИ ФОРМИ НА ЕКСПЛОАТАЦИЯ

Цели	Действия	Отговорен орган	Финансово осигуряване
1. Повишаване осведомлеността на децата относно проблема “сексуална експлоатация”, създаване на механизми за превенция.	1. Провеждане на информационна кампания за превенция на насилието и сексуалната експлоатация на деца с търговска цел с участието на деца. 2. Разпространение и организиране на обучения по Наръчник на Интерпол за най-добра практика на специалисти, работещи по престъпления срещу деца.	Председателят на ДАЗД; НСЕДВ Председателят на ДАЗД	В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.
2. Възстановяване и реинтеграция на жертвите на насилие и сексуална експлоатация.	1. Изграждане на национална телефонна линия за деца за оказване на помош и подкрепа; 2. Създаване на кризисни – консултативни центрове за деца, жертвии на сексуална експлоатация	Председателят на ДАЗД; Председателят на ДАЗД; неправителствени организации /НПО/	В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.
3. Създаване на национален механизъм за обмен на информация между ангажираните институции и организации.	1. Разработване на механизъм за идентифициране и събиране на информация за деца, жертва на различни форми на експлоатация, злоупотреба и насилие, предприемане на мерки и проследяване развитието на установените случаи. 2. Провеждане на изследвания по темите – рискови групи деца и семейства, характер и противодействие на рисковите фактори, степен на разпространение на явлението в България. Изследванията се извършват периодично и резултатите се оповестяват съответно. 3. Събиране на информация за добри практики на национално и международно ниво.	Министърът на вътрешните работи Министърът на вътрешните работи, Председателят на ДАЗД; НСЕДВ Председателят на ДАЗД; НСЕДВ	В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.

**Приоритетни области и оперативни цели: IV. ГАРАНТИРАНЕ НА РАВЕН ДОСТЪП НА ДЕЦАТА ДО КАЧЕСТВЕНО
ОБРАЗОВАНИЕ И ПОДГОТОВКА, С ОГЛЕД ПЪЛНОЦЕНА СОЦИАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ**

Цели	Дейности	Отговорен орган	Финансово осигуряване
1. Разширяване на образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в съответствие с Националния план за действие за изпълнение на Стратегията за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства	<ol style="list-style-type: none"> Пълноцена интеграция на ромските деца в етнически смесени групи в детските градини и на учениците от ромски произход в класове със смесен етнически състав в училища (приемни) извън ромските квартали. Организиране на различни форми за изучаване културата и историята на етническите малцинства Провеждане на курсове за допълнителна квалификация на учителите по майчин език; учители, преподаващи фолклор на етносите; учители по интеркултурно образование и човешки права. Осигуряване на различни форми за изучаване на майчин език чрез разработване на нови рамкови изисквания и програми за обучение по майчин език и усъвършенстване на формата за изучаване на майчин език в ЗИП. Продължаване на политиката за извеждане от помощните училища на децата, които не отговарят на изискванията за прием в тях, като им се осигури обучение в общеобразователни или професионални училища. Проучване на наличните учебници и учебни помагала с цел осигуряване на равнопоставено представяне на всички етнически култури. 	Министърът на образованието и наука; НСЕДВ Министърът на образованието и наука; НСЕДВ	В рамките на утвърдения бюджет за 2005г. Министърът на образованието и наука; НСЕДВ Министърът на образованието и наука; НСЕДВ
2. Повишаване качеството	1. Продължаване на дейностите, свързани със създаване на	Министърът на образованието и	В рамките на

<p>на образоването на децата със специални образователни потребности</p> <p>подкрепяща среда в детските градини и училишата за включване на деца със специални образователни потребности в образователния процес.</p>	<p>1.1. Архитектурно адаптиране на детските градини и училища.</p> <p>1.2. Осигуряване на ресурсни учители, допълнителен помошен персонал (придружители, лични асистенти) за подпомагане на интегрираното обучение.</p>	<p>Кметовете на общините</p>	<p>Министърът на образованието и наука;</p> <p>Министърът на труда и социалната политика</p>	<p>Министърът на образованието и наука</p>	<p>Министърът на образованието и наука;</p> <p>Министърът на здравеопазването</p>	<p>Министърът на образованието и наука;</p> <p>Министърът на здравеопазването</p>	<p>Министърът на образованието и наука;</p> <p>Министърът на здравеопазването</p>	<p>Министърът на образованието и наука;</p> <p>Министърът на здравеопазването</p>	<p>Министърът на образованието и наука;</p> <p>Министърът на здравеопазването</p>	<p>Министърът на образованието и наука;</p> <p>Министърът на здравеопазването</p>	<p>Министърът на образованието и наука;</p> <p>Министърът на здравеопазването</p>
--	---	------------------------------	--	--	---	---	---	---	---	---	---

3.2. Провеждане на курсове за квалификация и на семинари за педагогическите кадри, които ще осъществяват интегрирано обучение.	4. Постигане на промяна на нагласите в обществото в подкрепа на интегрираното обучение чрез популяризиране на националния план, провеждане на дейности в детските градини и училищата, свързани с интеграцията на децата със специални образователни потребности в общ образователна среда , предоставяне на информация и консултации на родители, учители и ученици за интегрираното обучение, социалните услуги и правата на децата, провеждане на семинари с общопрактикуващи лекари за повишаване на знанията им за социалния подход към уврежданията.	Министърът на образованието и науката; Министърът на здравеопазването; Председателят на ДАЗД	
3.2. Провеждане на курсове за квалификация и на семинари за педагогическите кадри, които ще осъществяват интегрирано обучение.	4. Постигане на промяна на нагласите в обществото в подкрепа на интегрираното обучение чрез популяризиране на националния план, провеждане на дейности в детските градини и училищата, свързани с интеграцията на децата със специални образователни потребности в общ образователна среда , предоставяне на информация и консултации на родители, учители и ученици за интегрираното обучение, социалните услуги и правата на децата, провеждане на семинари с общопрактикуващи лекари за повишаване на знанията им за социалния подход към уврежданията.	Министърът на образованието и науката; Министърът на здравеопазването; Председателят на ДАЗД; Извънредният директор на АСП	В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.
3. Развиване на здравното образование в училище с цел подготовка за отговорно сексуално поведение, предпазване от ХИВ/СПИН и употреба на наркотики	1. Разширяване на възможностите за квалификация на учителите за работа със здравнообразователни програми. 2. Разширяване на формите за прилагане на здравно образование в училишта. 3. Разпространение на учебни помагала по здравно образование.	Министърът на образованието и науката;	В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.
4. Подходящо образование и професионално обучение за децата от високорисковите общиности.	1. Осигуряване на достъпност до детските градини и до предучилищното възпитание и подготовка на децата от високорисковите общиности.	НСОРБ	В рамките на утвърдения бюджет за

Улицата.	2. Създаване на възможности за обучение и професионална подготовка на деца, отпаднали от училище.	Министърът на образованието и науката	2005г.
----------	---	---------------------------------------	--------

Приоритетни области и оперативни цели: *V. СЪЗДАВАНЕ НА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ ВЪРХУ СЛАЗВАНЕ ПРАВАТА НА ДЕЦА И СТАНДАРТИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА УСЛУТИТЕ ЗА ДЕЦА*

Цели	Действия	Отговорен орган	Финансово осигуряване
1. Изграждане на система за мониторинг върху спазване на децата във всички заведения за отглеждане и възпитание на деца, училища, детски ясли и градини, здравни заведения, НПО и др.	Осъществяване на контрол върху спазването на правата на децата във всички заведения за отглеждане и възпитание на деца, училища, детски ясли и градини, здравни заведения, НПО и др.	Председателят на ДАЗД	В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.
2. Въвеждане в практиката на критериите и стандарти за социални услуги за деца и социални услуги на доставчите лицензиране на социални услуги за деца	1. Осъществяване на мониторинг относно спазването на критериите и стандартите за социални услуги за деца, определени с наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца 2. Разработване на насоки за развитието на държавната политика за закрила на детето в областта на закрилата на детето на базата на анализа на нарушенията на правата на детето	Председателят на ДАЗД Председателят на ДАЗД	В рамките на утвърдения бюджет за 2005г. В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.

Приоритетни области и оперативни цели: *VI. ИЗГРАЖДАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА В ОБЛАСТТА НА ЗАКРИЛАТА НА ДЕТЕТО*

Цели	Действия	Отговорен орган	Финансово осигуряване
1. Внедряване на софтуера в ОЗД в ДСП на пилотните общини по проекта “Реформа за повишаване на социалната политика;	1. Внедряване на софтуера в ОЗД в ДСП на пилотните общини по проекта “Реформа за повишаване на социалната политика;	Министърът на труда и социалната политика;	В рамките на утвърдения

<p>проекта, финансиран от Световна банка “Реформа за повишаване благосъстоянието на децата в България” в работата на ОЗД в страната.</p> <p>2. Постепенно включване на общините в обща мрежа за обмен на информация по Закрила на детето.</p>	<p>благосъстоянието на децата в България”, финансиран от Световна банка и Тунинг-проекта.</p> <p>2. Внедряване на софтуера във всички ОЗД в страната.</p> <p>3. Обучение на социалните работници от ОЗД за работа със софтуера.</p>	<p>Председателят на ДАЗД; Изпълнителният директор на АСП</p>

	<p>1. Свързване на логогните общини в мрежа</p>	<p>Министърът на труда и социалната политика</p>
		<p>В рамките на утвърдения бюджет за 2005г.</p>